

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

Izbrani nadzornik bo v okviru prevzetih del opravljaj storitve Inženirja po BELI FIDIC knjigi, pri čemer se bodo gradbena dela izvajala po RDEČI FIDIC knjigi ter strokovni nadzor in naloge po Gradbenem zakonu ter finančni nadzor ter druge naloge.

Obseg zahtevanih storitev je natančneje razviden iz specifikacije del, priložene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ponudba mora zajemati izvajanje vseh razpisanih storitev.

Izbor najugodnejšega ponudnika se bo izvršil za celotno naročilo.

Spoštovani,

naročnik, OBČINA POSTOJNA, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna, (v nadaljevanju: naročnik), na podlagi 47. člena Zakona o javnem naročanju (Ur.l. RS, št. 91/15; v nadaljevanju: ZJN-3) vabi vse zainteresirane ponudnike, da v skladu s tem povabilom k oddaji ponudbe ter dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in objavo javnega naročila na Portalu javnih naročil predložijo svojo ponudbo na način in v roku, kot je določen v tej dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Stroške priprave in predaje ponudbe ponudnik krije sam.

Za oddano ponudbo se šteje ponudba, ki je, do roka za oddajo ponudb v informacijskem sistemu e-JN označena s statusom »ODDANO«.

Naročnik je predvidel, da se bo javno naročilo izvedlo skladno z načrtovanim terminskim načrtom:

Stadij postopka	Datumi
Rok za postavitev vprašanj	do 14. 02. 2019 do 10:00
Rok za predložitev ponudb	do 19. 02. 2019 do 10:00
Odpiranje ponudb	19. 02. 2019 ob 10:15

S spoštovanjem,

Igor Marentič
župan

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

na nemoteno izvajanje ali dokončanje del in če novi podizvajalec ne izpolnjuje pogojev, ki jih je postavil naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik mora o morebitni zavrnitvi novega podizvajalca obvestiti glavnega izvajalca (inženirja) najpozneje v desetih dneh od prejema predloga.

6. Le če podizvajalec v skladu in na način, določen v drugi in tretji točki tega poglavja, zahteva neposredno plačilo, se šteje, da je neposredno plačilo podizvajalcu obvezno v skladu z ZJN-3 in obveznost zavezuje naročnika in glavnega izvajalca (inženirja). Kadar namerava ponudnik izvesti javno naročilo s podizvajalcem, ki zahteva neposredno plačilo v skladu s tem členom, mora:
 - Inženir v pogodbi pooblastiti naročnika, da na podlagi s strani inženirja potrjenega računa oziroma situacije podizvajalca neposredno plačuje podizvajalcu,
 - podizvajalec predložiti soglasje, na podlagi katerega naročnik namesto ponudnika poravnava podizvajalčevo terjatev do ponudnika,
 - Inženir svojemu računu ali situaciji priložiti račun ali situacijo podizvajalca, ki jo je predhodno potrdil.
7. Po oddani ponudbi/priglasitvi zahteva za neposredno plačilo ni več mogoča.
8. Če se neposredna plačila podizvajalcem ne bodo vršila, mora inženir najpozneje v 60 dneh od plačila končnega računa oziroma situacije poslati svojo pisno izjavo in pisno izjavo podizvajalca, da je podizvajalec prejel plačilo za izvedene storitve, neposredno povezano s predmetom javnega naročila.
9. Enake obveznosti veljajo tudi za podizvajalce podizvajalcev inženirja ali nadaljnje podizvajalce v podizvajalski verigi.

IV. OGLEDE LOKACIJE, NA KATERI SE BODO DELA IZVAJALA

1. Zaradi kompleksnosti projekta naročnik ponudnikom priporoča, da si pred oddajo ponudb docela ogledajo lokacijo in mikrolokacijo predmeta javnega naročila in predvidijo potreben obseg in zahtevnost ter organizacijo. Naročnik ne bo priznaval dodatnih storitev v fazi izvedbe, kot tudi ne storitev, ki bi bile vezane na nepoznavanje lokacije ter stanja na terenu.

V. POJASNILA V ZVEZI Z DOKUMENTACIJO V ZVEZI Z ODDAJO JAVNEGA NAROČILA

2. Ponudnik, ki želi dobiti kakršna koli pojasnila v zvezi z razpisno dokumentacijo o oddaji javnega naročila ali pripravi ponudbe, mora najkasneje do **14. 02. 2019 do 10.00 ure** **zastaviti vprašanje na Portalu javnih naročil:**

<http://www.enarocanje.si/>

3. Naročnik bo pravočasno na Portal javnih naročil posredoval pisni odgovor. Pojasnila in spremembe predstavljajo sestavni del razpisne dokumentacije.

VI. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE DOKUMENTACIJE V ZVEZI Z ODDAJO JAVNEGA NAROČILA

1. Naročnik si pridržuje pravico spremeniti ali dopolniti dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila samoiniciativno ali kot odgovor na prošnjo za pojasnilo, ki jo bo dobil od morebitnega ponudnika.

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

2. Vsaka sprememba ali dopolnitev postane del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in bo ponudnikom posredovana na Portalu javnih naročil.
3. V primeru, da naročnik podaljša rok za predložitev ponudb, bo naročnik za dokumente, katerih starost oziroma veljavnost je vezana na datum za predložitev ponudb, upošteval prvotni datum za predložitev ponudb.

VII. VELJAVNOST PONUDBE

1. Rok veljavnosti ponudbe mora biti **stodvajset (120) dni od roka za prejem ponudb**, ki je določen v Povabilu k oddaji ponudbe. Vsaka ponudba s krajšim rokom veljavnosti bo izločena.
2. **V kolikor zaradi objektivnih okoliščin na strani naročnika v roku veljavnosti ponudbe ne pride do podpisa pogodbe, lahko naročnik zahteva od ponudnikov, da za določeno število dni podaljšajo rok veljavnosti ponudb. Zahteve in odgovori v zvezi s podaljšanjem ponudb morajo biti s strani naročnika podani v pisni obliki.** Ponudnik lahko zavrne takšno zahtevo, toda s tem je njegova ponudba izločena.

VIII. FINANČNA ZAVAROVANJA

FINANČNO ZAVAROVANJE ZA DOBRO IZVEDBO POGODBENIH DEL

Instrument zavarovanja: bančna garancija / kavcijsko zavarovanje.

Višina zavarovanja: 10% pogodbene vrednosti z DDV.

Čas veljavnosti: po poteku roka izvedbe pogodbenih obveznosti.

Izbrani ponudnik bo moral v roku petnajstih (15) dni po podpisu pogodbe, kot pogoj za veljavnost pogodbe, dostaviti **Garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti** na podlagi Obrazca Garancija za dobro izvedbo ali na drugem obrazcu, ki izpolnjuje vse bistvene zahteve v tem pogledu, v višini 10% pogodbene vrednosti z DDV z veljavnostjo najmanj 903 dni od podpisa pogodbe. Garancija je lahko izdana s strani banke ali zavarovalnice in ne sme po vsebini odstopati od predloga iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Če izbrani ponudnik v določenem roku ne predloži finančnega zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, ~~bo naročnik unovčil finančno zavarovanje za resnost ponudbe.~~

Če se med trajanjem izvedbe pogodbe spremeni rok za izvedbo pogodbenih storitev, kakovost in količina, mora inženir ob sklenitvi aneksa k tej pogodbi predložiti novo finančno zavarovanje z novim rokom trajanja le-tega, v skladu s spremembo pogodbenega roka za izvedbo storitev, oziroma novo finančno zavarovanje s spremenjeno višino garantiranega zneska, v skladu s spremembo pogodbene vrednosti, kar se uredi z aneksom k pogodbi.

Garancijo lahko naročnik unovči, če inženir svojih obveznosti do naročnika ne izpolni v skladu s pogodbenimi določili in predmetno dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila z vsemi dopolnili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V primeru skupne ponudbe, garancijo predloži vodilni partner.

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

3. Uporabnik ponudnika, ki je v informacijskem sistemu e-JN pooblaščen za oddajanje ponudb, ponudbo odda s klikom na gumb »Oddaj«. Informacijski sistem e-JN ob oddaji ponudb zabeleži identiteto uporabnika in čas oddaje ponudbe. Uporabnik z dejanjem oddaje ponudbe izkaže in izjavi voljo v imenu ponudnika oddati zavezujočo ponudbo (18. člen Obligacijskega zakonika). Z oddajo ponudbe je le-ta zavezujoča za čas, naveden v ponudbi, razen če jo uporabnik ponudnika umakne ali spremeni pred potekom roka za oddajo ponudb.
4. Ponudba se šteje za pravočasno oddano, če jo naročnik prejme preko sistema e-JN <https://ejn.gov.si/eJN2> najkasneje do **19. 02. 2019 do 10:00 ure**. Za oddano ponudbo se šteje ponudba, ki je v informacijskem sistemu e-JN označena s statusom »ODDANO«.
5. Ponudnik lahko do roka za oddajo ponudb svojo ponudbo umakne ali spremeni. Če ponudnik v informacijskem sistemu e-JN svojo ponudbo umakne, se šteje, da ponudba ni bila oddana in je naročnik v sistemu e-JN tudi ne bo videl. Če ponudnik svojo ponudbo v informacijskem sistemu e-JN spremeni, je naročniku v tem sistemu odprta zadnja oddana ponudba.
6. Po preteku roka za predložitev ponudb ponudbe ne bo več mogoče oddati.
7. Dostop do povezave za oddajo elektronske ponudbe v tem postopku javnega naročila je na naslednji povezavi:
https://ejn.gov.si/ponudba/pages/aktualno/aktualno_javno_narocilo_podrobno.xhtml?zadevald=6799
8. V primeru, da naročnik prejme ponudbo pisno, po navadni pošti oziroma na kakšen drug način, bo takšno ponudbo neodprto vrnil pošiljatelju in takšne ponudbe v postopku javnega naročila ne bo upošteval.

XIII. ODPIRANJE PONUDB

1. Odpiranje ponudb bo potekalo avtomatično v informacijskem sistemu e-JN dne **19. 02. 2019** in se bo začelo **ob 10:15 uri** na spletnem naslovu <https://ejn.gov.si/eJN2>.
2. Odpiranje poteka tako, da informacijski sistem e-JN samodejno ob uri, ki je določena za javno odpiranje ponudb, prikaže podatke o ponudniku, o variantah, če so bile zahtevane oziroma dovoljene, ter omogoči dostop do .pdf dokumenta, ki ga ponudnik naloži v sistem e-JN pod razdelek »Predračun«.

XIV. MERILO ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠE PONUDBE

1. Merilo za izbiro najugodnejše ponudbe je **ekonomsko najugodnejša ponudba** za predmet tega javnega naročila na podlagi naslednjih meril:
 - PONUDBENA VREDNOST BREZ DDV največ 90 točk
 - USPOSOBLJENOST PONUDNIKA največ 10 točk

MERILO	ŠTEVILO TOČK
PONUDBENA VREDNOST BREZ DDV	Največ 90 točk
Ponujena cena bo ocenjevana kot razmerje med najnižjo izmed vseh ponujenih cen in ceno ponudnika na podlagi naslednje formule: $T = 90 * C_{min} / C_x$	
T število točk	

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna

Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780

e-pošta: obcina@postojna.si

www.postojna.si

POGOJI ZA SODELOVANJE – tehnična in strokovna sposobnost		
Zap.št.	Pogoj	Dokazilo & izpolnjevanje pogoja
3	<p>da je ponudnik v zadnjih desetih (10) letih izvedel vsaj eno (1) storitev svetovanja in izvajanja nadzora objekta 1 – Stavbe po Prilogi 1 Uredbe o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/2018), pri čemer je bila površina objekta vsaj 2000 m² in vrednost investicije izvedenih GOI del znašala vsaj 2 mio EUR brez DDV ter je za projekt izdano pravnomočno uporabno dovoljenje.</p> <p>V primeru, če se ponudnik za izpolnjevanje pogoja sklicuje na podizvajalce, morajo ti izvesti storitev, za katero so izkazali sposobnost.</p>	<p>Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila – ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani http://www.enarocanje.si/ESPD/, ki ga predloži v tiskani obliki.</p> <p>Kot dokazilo v fazi preverjanja izjave bo naročnik upošteval potrdila o dobro opravljenem delu, izdana s strani referenčnega naročnika</p> <p>zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vsakega ponudnika oziroma glavnega izvajalca (inženirja) in podizvajalcev, pri čemer morajo vsi ponudniki oziroma glavni izvajalec (inženir) in podizvajalci skupaj pogoju zadostiti 100%</p>
4	<p>da je ponudnik izvedel vsaj eno (1) storitev svetovanja in izvajanja nadzora po pravilih FIDIC ter je za projekt izdano Potrdilo o prevzemu.</p> <p>V primeru, če se ponudnik za izpolnjevanje pogoja sklicuje na podizvajalce, morajo ti izvesti storitev, za katero so izkazali sposobnost.</p>	<p>Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila – ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani http://www.enarocanje.si/ESPD/, ki ga predloži v tiskani obliki.</p> <p>Kot dokazilo v fazi preverjanja izjave bo naročnik upošteval potrdila o dobro opravljenem delu, izdana s strani referenčnega naročnika</p> <p>zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vsakega ponudnika oziroma glavnega izvajalca (inženirja) in podizvajalcev, pri čemer morajo vsi ponudniki oziroma glavni izvajalec (inženir) in podizvajalci skupaj pogoju zadostiti 100%</p>

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna

Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780

e-pošta: obcina@postojna.si

www.postojna.si

POGOJI ZA SODELOVANJE – tehnična in strokovna sposobnost		
Pogoj	Dokazilo & izpolnjevanje pogoja	
5	<p>da je odgovorni nadzornik kot odgovorni nadzornik ali vodja nadzora izvedel izvedel vsaj eno (1) storitev svetovanja in izvajanja nadzora objekta 1 – Stavbe po Prilogi 1 Uredbe o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/2018), pri čemer je bila površina objekta vsaj 2000 m² in vrednost investicije izvedenih GOI del znašala vsaj 2 mio EUR brez DDV ter je za projekt izdano pravnomočno uporabno dovoljenje.</p>	<p>Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila – ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani http://www.enarocanje.si/ ESPD/, ki ga predloži v tiskani obliki.</p> <p>Kot dokazilo v fazi preverjanja izjave bo naročnik upošteval potrdila o dobro opravljenem delu, izdana s strani referenčnega naročnika</p> <p>zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vsakega ponudnika oziroma glavnega izvajalca (inženirja) in podizvajalcev, pri čemer eden od njih imenuje odgovornega nadzornika, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje</p>
6	<p>da ponudnik razpolaga najmanj z naslednjim kadrom poleg odgovornega nadzornika:</p> <ul style="list-style-type: none">- odgovorni nadzornik za GO dela- odgovorni nadzornik za strojna dela- odgovorni nadzornik za elektro dela- odgovorni nadzornik z geološko-geomehanskega področja.	<p>Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila – ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani http://www.enarocanje.si/ ESPD/, ki ga predloži v tiskani obliki.</p> <p>Kot dokazilo v fazi preverjanja izjave bo naročnik upošteval potrdila o dobro opravljenem delu, izdana s strani referenčnega naročnika</p> <p>zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vsakega ponudnika oziroma glavnega izvajalca (inženirja) in podizvajalcev, pri čemer skupaj zagotovijo zahtevan kader</p>

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

Če naročnik v roku 30 dni od seznanitve s kršitvijo ne začne novega postopka javnega naročila, se šteje, da je pogodba razvezana trideseti dan od seznanitve s kršitvijo.

XIII. Mediacija

14. člen

Morebitne spore, ki bi izvirali iz te pogodbe, bosta pogodbeni stranki skušali reševati sporazumno. Če spora na ta način ne bo možno rešiti, si bosta pogodbeni stranki prizadevali rešiti morebitni spor iz te pogodbe z mediacijo in drugimi alternativnimi načini reševanja morebitnega spora.

V kolikor to ne bo mogoče, je za reševanje sporov pristojno stvarno in krajevno pristojno sodišče.

~~Pogodbeni stranki se zavezujeta, da bosta v morebitnem sodnem sporu iz te pogodbe, soglašali s predložitvijo spora v mediacijo.~~

XIV. Ostalo

15. člen

V skladu s četrtem odstavkom 67. člena ZJN-3 se pogodba razveljavi, če je naročnik seznanjen, da je sodišče s pravnomočno odločitvijo ugotovilo kršitev obveznosti iz drugega odstavka 3. člena ZJN-3 s strani inženirja pogodbe o izvedbi javnega naročila ali njegovega podizvajalca ali če je naročnik seznanjen, da je pristojni državni organ pri inženirju pogodbe ali njegovem podizvajalcu v času izvajanja pogodbe ugotovil najmanj dve kršitvi v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno in za kateri mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek. Razvezni pogoj se uresniči pod pogojem, da je od seznanitve s kršitvijo in do izteka veljavnosti pogodbe še najmanj šest mesecev, v primeru nastopanja s podizvajalci pa tudi, če zaradi ugotovljene kršitve pri podizvajalcu inženir ustrezno ne nadomesti ali zamenja tega podizvajalca v roku 30 dni od seznanitve s kršitvijo.

V primeru izpolnitve okoliščine in pogojev iz prejšnjega odstavka se šteje, da je pogodba razvezana z dnem sklenitve nove pogodbe o izvedbi javnega naročila za predmetno naročilo. O datumu sklenitve nove pogodbe bo naročnik obvestil inženirja.

Če naročnik v roku 30 dni od seznanitve s kršitvijo ne začne novega postopka javnega naročila, se šteje, da je pogodba razvezana trideseti dan od seznanitve s kršitvijo.

16. člen

Ta pogodba se sklene v sedmih (7) izvodih, od katerih prejme naročnik dva (2) izvoda, Inženir dva (2) izvoda in posredniški organ tri (3) izvode.

17. člen

Zaradi vsega navedenega pogodbeni stranki sklepata to pogodbo. Ta pogodba je sklenjena in prične veljati z dnem, ko jo podpiše zadnja pogodbeni stranka in po predložitvi garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel.: 05 / 7280 700, Faks: 05 / 7280 780
e-pošta: obcina@postojna.si
www.postojna.si

- opravljanje vseh ostalih nalog v skladu z Gradbenim zakonom, ki jih narekuje veljavna zakonodaja ali zakonodaja, veljavna v času izvedbe operacije, in ki niso eksplicitno navedene v predmetni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

~~IV. Naloga, ki izhajajo iz obveznosti sofinanciranja projekta, predmet nadzora iz Evropskega sklada za regionalni razvoj:~~

- ~~zagotavljati naročniku vse podatke in pojasnila, ki jih ta potrebuje za poročanje pristojnim organom v postopku izvajanja kohezijske politike ter ob zaključku projekta pripraviti celovito poročilo o vseh izvedenih storitvah in dosledno spoštovati veljavna Navodila organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja Evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020;~~
- ~~vse aktivnosti dokumentirati, dokumentaciji zagotavljati revizijsko sled in jo arhivirati najmanj še pet let po zaključku projekta oz. v skladu z navodili organa upravljanja, posredniškega telesa in Naročnika;~~
- ~~omogočati delovanje revizorjem, nadzornim in tehničnim misijam EU in RS ter ukrepanje skladno s priporočili iz končnih misij in redno poročati naročniku o izvedenih ukrepih;~~
- ~~omogočiti vpogled v dokumentacijo vsem pristojnim nadzornim institucijam.~~

V. Naloge inženirja v skladu z Belo knjigo in Rdečo knjigo pogodbenih pogojev FIDIC

Pri operaciji **IZGRADNJA PRIZIDKA OSNOVNE ŠOLE ANTONA GLOBOČNIKA** se naloge izvajajo v skladu z določili FIDIC BELE KNJIGE - Naročnik / svetovalec, Vzorec pogodbe za storitve, 3. izdaja 1998, prevod v slovenski jezik I. 2003, GZS ZSI, in Pogoji gradbenih pogodb za gradbena in inženirska dela, ki jih načrtuje naročnik, 1. izdaja 1999, FIDIC, GZS ZSI, 1. prevod v slovenski jezik I. 2002. Uporabljajo se določila, ki se nanašajo na storitve in ravnanje Inženirja.

B. Pregled zavarovanja gradbišča

- pregled načrta organizacije gradbišča s poudarkom na varnostnem načrtu ter določitvi posebno nevarnih del, ki morajo potekati točno po potrjenem vrstnem redu izvajanja del
- priprava in zagotovitev podpisa dogovora o skupnem varstvu pri delu na gradbišču med vsemi izvajalci gradbenih del
- izvedba dokazne proučitve usposobljenosti delavcev za dela na posebno nevarnih delih
- sprotno pregledovanje zavarovanja gradbišča skupaj z vodjo gradbišča

C. Uvedba izvajalca gradnje v delo

D. Skrb za predajo finančnih in ostalih zavarovanj, sodelovanje pri izdelavi terminskih načrtov (Programa), priprava in uskladitev vzorcev vmesnih in končnega računa (situacij oz. Potrdila o vmesnem in končnem plačilu) in končnega obračuna

- skrb, da izvajalec gradnje preda finančno zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v pravočasnem roku;
- skrb, da izvajalec gradnje podaljša finančno zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v pravočasnem roku (če je to potrebno);